

Plastexperimentet

Katarina Holmqvist från Skellefteå, genomförde plastexperimentet med en grupp i Naturkunskap 2, och delar här med sig av sina erfarenheter.

GENOMFÖRANDE

- 1. INTRODUKTION** Vi började med att de tog reda på lite fakta om plast som material. De använde sig av den [pdf med fakta](#) som fanns till "plastexperimentet" för att besvara frågorna. De genomförde även en gruppdiskussion inför insamlingen, även den fanns ju med i materialet.
- 2. INSAMLING** Vi bestämde tillsammans var vi skulle samla, och eleverna var ju bilburna så det var inga problem för oss att ta oss dit.
- 3. SORTERING** av plast i olika kategorier samt inrapportering.
- 4. IDENTIFIERING** av plast. I den här laborativa "artbestämningen av plast" tycker jag att man vara lite listig och ska styra vilka plastbitar grupperna analyserar. Det är trist om man inte får ta sig så långt i flödes-schemat (se figur nedan).

- 5. EFTER** diskussion av resultatet av insamlingen ingick ju även ett moment med förslag på vad olika instanser kan göra åt saken.
- 6. Vi** såg en dokumentär från SVT som heter *Den farliga plasten* (Vetenskapens värld). Eleverna skrev en sammanfattning om filmen. Här hade jag tänkt att de skulle få välja mellan tre filmer, men två av dem, *Plastjättens brutna löften* och *Återvinningsbluffen* kändes mer som "samhällskunskap".

NÅGRA TANKAR EFTERÅT

Detta genomfördes med min Nk2-grupp. Det just den gruppen, som till 99 % bestod av 19-åriga tjejer, tog med sig var en förfäran och en medvetenhet över plasternas påverkan på såväl miljö som på deras egna kroppar. En elev sa:

Jag ska aldrig med klaga över att plasticsugrören försvann, fasen vad jag har tuggat i mig plast från såna i mina dar...

Jag tycker att det blev ett bra arbete som jag kunde koppla till såväl centralt innehåll som betygskriterier i Nk2. Om jag skulle göra det igen skulle jag lägga lite mer krut på att betona "medborgarforskningen" i det hela och hur viktigt och bra det är att hjälpa till.

Katarina Holmqvist

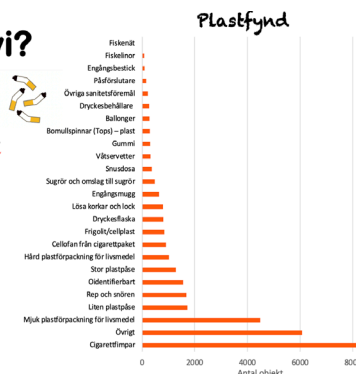
katarina.a.holmqvist@skelleftea.se

UNDER 2022 bjöds skolklasser och andra organisationer in till att samla plastskräp i naturen och på så sätt bidra till medborgarforskning. 133 skolklasser och 35 övriga personer deltog från 168 platser över hela Sverige. Efter insamling kategoriserades plasten. Resultatet syns i figur 1.

Vad hittade vi?

- 25% Cigarettfimpar
- 13 % Plastförpackningar
- 10% Plastpåsar
- 52% Övriga kategorier

Figur 1: Resultatet från insamlingen 2022.

2023 ÅRS PLASTEXPERIMENT

Den första insamlingsperioden kommer vara den 17:e april till den 31:a maj 2023. Den andra insamlingsperioden är i september och början av oktober. Mer information och anmälan, www.plastexperimentet.se.

Revidering kring laborationer med explosiva ämnen

Vid den kommande revideringen av MSBFS 2019:1 vill MSB lägga till exempel på laborationer med explosiva ämnen som bör få genomföras i skolan utan tillstånd.

Explosiva ämnen och blandningar skiljer sig från andra reaktiva kemikalier genom att de kan brinna utan tillförsel av syre utifrån.¹ Enligt föreskrifterna i MSBFS 2019:1 krävs tillstånd från MSB för tillverkning av explosiva varor, oavsett typ eller mängd. Nu revideras MSBFS 2019:1 och MSB funderar kring om det är lämpligt att ge undantag för fler lärarledda laborationer i skolan. I samverkan med intresserade lärare har KRC under januari 2023, tagit fram ett antal förslag. Senaste versionen hittar du här.

¹ [Länk till artikel om explosiva varor i IB 1, 2021](#)

KRC-tipsset